

Slecht genezende wonden

TEKST: PETER PARDOEN;
FOTO'S: PRINCIPELLE

Bij gezonde mensen is het lichaam in staat een eenvoudige wond binnen circa drie weken te laten genezen. Dezelfde wond kan bij risicopatiënten gemakkelijk ontregeld raken, waardoor snel een moeilijk te behandelen complexe wond ontstaat. Bijvoorbeeld bij patiënten met een slechte bloedcirculatie, waardoor oedeem ontstaat, kan door een klein trauma een chronische open beenwond (ulcus cruris) ontstaan. Bij een patiënt met diabetes, waarbij bloedvaten en/of zenuwen zijn beschadigd, kan een diabetische voetwond ontstaan, die uiteindelijk kan leiden tot amputatie. Bij een patiënt met een dwarslaesie ontstaan door een beperkte mobiliteit gemakkelijk doorligwonden.

Het is verstandig om bij risicopatiënten ook bij onschuldig lijkende wondjes alert te blijven en niet te lang te wachten met de toepassing van de juiste wondzorg.

Stagnatie wondgenezingsproces

Diverse oorzaken kunnen van een normaal genezende wond een slecht of niet meer genezende wond maken. Sommigen zijn duidelijk zichtbaar, zoals overgewicht, oedeem en de gevolgen van een slechte bloedcirculatie. Moeilijker is het om de onzichtbare oorzaken te zien.

Eén van die onzichtbare oorzaken is een ontregeld afweersysteem waardoor bacteriën zich gemakkelijker kunnen vermenigvuldigen en een infectie ontstaat. De witte

Sommige wonden genezen zeer moeizaam. Wetenschappelijk onderzoek naar betere wondgenezing begint vruchten af te werpen. Nieuwe combinaties van materialen maken het steeds vaker mogelijk wonden sneller te genezen.

bloedlichaampjes, de cellen die de bacteriën moeten bestrijden, raken ontregeld en maken te veel zuurstofradicalen (super-oxidanten) aan. Door deze overproductie worden behalve bacteriën ook gezonde cellen, die een bijdrage leveren aan de genezing, gedood. Een vertraagde wondgenezing is het gevolg. Het onder controle houden van bacteriën, zodat een infectie kan worden voorkomen dan wel worden bestreden, is een belangrijk wapen tegen slecht genezende wonden.

Afbraak van nieuw weefsel

Als er een wond ontstaat moet eerst het beschadigde weefsel worden opgeruimd voordat er nieuw weefsel aangemaakt kan worden.

Lichaamseigen stoffen, zogeheten matrix metallo proteasen (mmp's), zijn verantwoordelijk voor het opruimen van het beschadigde weefsel en in de volgende fase van het genezingsproces voor de aanmaak van nieuw weefsel. Het proces van opruimen en afbraak moet goed op elkaar zijn afgestemd. Bij chronische complexe wonden kan dit proces behoorlijk ontregeld zijn. Hierdoor krijgt het nieuwe weefsel geen kans om te groeien of het kan van slechte kwaliteit zijn waardoor snel weer een nieuwe open wond kan ontstaan. Het in balans brengen van deze lichaams-eigen mmp's blijkt belangrijk bij de behandeling van complexe wonden.

Een ontregelde zuurgraad

Het wondbed van een chronische wond is vaak te weinig zuur (pH 7-8). Cellen die nodig zijn bij het genezingsproces functioneren in zo'n milieu slecht. Door de wond in een zuur milieu te brengen, gaan cellen beter functioneren door bijvoorbeeld sneller zuurstof af te geven in het wondgebied.

Idealiter is wondbehandeling gericht op het weer in balans brengen van alle betrokken systemen:

- de afweercellen om de bacteriën te bestrijden;
- de lichaamseigen stoffen zodat de aanmaak van nieuw weefsel voor de wondsluiting niet langer verstoord is;
- het wondmilieu moet worden aangezuurd zodat er sneller via het lichaam zuurstof beschikbaar komt voor de wond.

Toepassing van een speciaal product dat niet alleen bacteriën onder controle houdt, maar tegelijkertijd ook het genezingsproces weer in balans kan brengen, is daarbij een belangrijk hulpmiddel. Een wond

62-JARIGE PATIËNT MET VAATPROBLEMATIEK: WOND STERK GEÏNFECTEERD EN BEDEKT MET GEEL BESLAG. DE WOND PRODUCEERT VEEL WONDVOCHT. DE BEHANDELING BESTAAT UIT EEN REGELMATIG VERBANDWISSELING EN AFDEKKEN MET MELMAX EN DAAR- OVERHEEN EEN AFDEKKEND VERBAND. NA TWEE TOT DRIE WEKEN IS HET GEHELE GELE BESLAG VERDWENEN, IS DE WOND RUSTIGER, MINDER WONDVOCHT EN KOMT DE WONDGENEZING GOED OP GANG. DE WOND GENEEST VERDER GOED EN BINNEN ZES WEKEN IS DE WOND VOLLEDIG GENEZEN.

Extract

Het wondverband MelMax kan worden toegepast bij chronische complexe wonden met een infectie(-risico). Dit wondverband blijft gemiddeld 3-4 dagen op de wond om een optimale werking te hebben. Bij een wondinfectie dient het vaker te worden verwisseld. MelMax bestaat uit een niet-aan-de-wond-hechtend verband, waarop een extract is aangebracht. Dit bioactieve extract bestaat uit:

- Zink en calcium (en andere metaalionen), waardoor de lichaamseigen stoffen weer nieuw weefsel kunnen aanmaken
- Citroenzuur om het wondmilieu op gecontroleerde wijze aan te zuuren
- Extract van boekweithoning om de bacteriën onder controle te houden en het teveel aan zuurstofradicalen te verminderen. Dit extract heeft een sterke anti-oxidante werking.

Voor oppervlakkige chronische wonden zonder infectierisico is een regulerend verband, Principelle Matrix®, ontwikkeld. Dit verband bevat een nagebootst lichaams-eigen ingrediënt dat lichaams-eigen stoffen, zoals groeifactoren in de wond, positief beïnvloedt. Bovendien controleert het op unieke wijze wondvocht: Het verband geeft vocht af als de wond te droog is of neemt vocht op als er te veel wondvocht is. Zo ontstaat een optimaal vochtig wondmilieu dat bevorderlijk is voor de wondgenezing. Het verband is na 5-7 dagen gemakkelijk te verwijderen en zorgt voor een stabiele voortgang in de genezing. Het wordt ook ingezet bij preventie van doorligwonden.

DIABETISCHE VOETWOND

56-JARIGE PATIËNT MET DIABETES MELLITUS TYPE I: WOND PRODUCEERT GEÏNFECTEERD WONDVOCHT EN IS BEDEKT MET GEEL BESLAG. BINNEN TWEE WEKEN IS HET VERONTREINIGDE WONDVOCHT DOOR DE BEHANDELING MET MELMAX VERDWENEN EN GENEEST DE WOND VOORSPOEDIG. DE WOND IS ZONDER COMPLICATIES FRAAI GENEZEN.

